

Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä 15.10.2025 § 116

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 15.10.2025

§ 116

Muutokset opetussuunnitelmaan; luku 6, paikalliset täydennykset

236/12.00.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

palvelupäällikkö Saresma Kirsikka, 044 4826409

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Lahden sivistyslautakunta päättää hyväksyä Lahden perusopetussuunnitelman muutokset esityksen mukaisesti. Paikalliset täsmennykset koskevat lukua 6; oppilaan oppiminen ja arviointi. Sivistyslautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden perusopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön Opetushallituksen määräyksen 101/011/2014 mukaisesti. Opetussuunnitelman käyttöönoton jälkeen Opetushallitus on täsmentänyt muutosmääräyksiin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita, jotka on tuotu Lahden sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi. Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleman perusopetuslain muutoksen seurauksena oppimisen tuki uudistuu esi- ja perusopetuksessa. Laki perusopetuslain muuttamisesta (1090/2024) on hyväksytty 30.12.2024. Lainsäädännön muutos tuli pääosin voimaan 1.8.2025. Sivistyslautakunta on

kokouksessaan 15.5.2025 (§66) hyväksynyt perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset. Määräyksen mukaiset muutokset ja täydennykset sisällytetään sellaisenaan Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laadittuun paikalliseen Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan (liite1). Paikalliset tarkennukset opetussuunnitelmaan laaditaan ja tuodaan sivistyslautakunnan käsittelyyn lv. 2025–2026 aikana.

Nyt hyväksyttäväksi esitettävät muutokset ja paikalliset täydennykset koskevat oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointia (liite 2).

Paikalliset täydennykset ja tarkennukset luvun 6 osalta kohdistuvat yhtenäisen arviointikulttuurin kehittämiseen, arvioinnista tiedottamisen tapoihin sekä kodin ja koulun yhteistyötä tiivistävien keskustelujen toteuttamiseen. Tässä yhteydessä lukuvuositodistuksia vuosiluokilla 1–3 sekä 3.-luokalla annettavaa välitodistusta selkeytetään. Edellisten lisäksi käyttäytymisen arvioinnin osaitoja ja arvosanan antamisen kriteerejä on yhtenäistetty. Nyt esitetyt täydennykset ja muutokset otettaisiin käyttöön 15.10.2025 alkaen kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla.

Opetussuunnitelman perusteet; luku 6.2. Arviointi edellyttää avoimuutta, yhteistyötä ja osallisuutta

”Arvioinnin tehtävänä on auttaa oppilasta hahmottamaan opintojensa etenemistä. Tämä edellyttää vuorovaikutusta opettajan ja oppilaan välillä sekä palautteen antamista tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi. Arvioinnin toteuttamiseen liittyy oppilaiden osallisuuden mahdollistaminen, vahvuuksien tunnistaminen ja kannustaminen. Arvioinnin toteuttaminen edellyttää yhteistyötä sekä koulussa että kotien kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on selkiyttää huoltajille arvioinnin periaatteita ja käytänteitä.”(Lahden kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma, luku 6.2.)

Lahden perusopetuksen tavoitteena on ollut tavoiteperustaisen pedagogiikan vahvistaminen ja yhtenäisten arviointikäytänteiden kehittäminen. Viimeisissä perusopetuksen opetussuunnitelman perustetekstien muutoksissa korostuu kouluyhteisön ja sen jokaisen aikuisen aktiivinen rooli sekä oppimisen että oppilaan hyvinvoinnin tukijana. Toimiva ja avoin yhteistyö kodin ja koulun välillä vahvistaa oppijan oppimista ja hyvinvointia. Uudistetun opetussuunnitelman tavoitteena on vähentää kirjaamistyötä, mutta sen sijaan osoittaa enemmän aikaa aitoon kohtaamiseen ja keskusteluun oppilaan asiassa. Tavoitteena on oppilaan oman toimijuuden vahvistuminen. Kouluissa on ollut erilaisia käytänteitä ns. vanhempainvarttien ja 2. sekä 6.-luokalla käytävien kirjattujen arviointikeskustelujen toteuttamisessa. Jatkossa oppilas, huoltaja ja opettajatapaamisesta käytetään yhteistä nimitystä oppilaskeskustelut. Tapaamisen muoto ja keskustelun teemat voivat vaihdella eri vuosiluokilla oppijan tilanteen ja tarpeiden mukaan. Luokanopettajan tai luokanvalvojan tulee lapsen jokaisella luokka-asteella olla yhteydessä oppilaan huoltajiin. Arviointikeskusteluilla tarkoitetaan jatkossa oppiaineiden summatiiviseen arviointiin liittyviä keskusteluja, joita opettaja ja oppilas käyvät yleensä kahden kesken. Oppiaineiden ja käyttäytymisen tavoitteista, arviointiperusteista ja osaamisen edistymisestä tiedotetaan oppilaita ja huoltajia säännöllisesti koko lukuvuoden ajan. Jatkossa DigiOne-järjestelmä mahdollistaa sekä oppijalle että huoltajalle ajantasaisen tiedon välittymisen opiskeltavien kokonaisuuksien tavoitteista ja arvioinnin menetelmistä.

Vuosiluokkien 1-3 sanallisten väli- ja lukuvuositolustusten muutokset

Nykyinen neliportainen arviointiasteikko (osaat erittäin hyvin–osaat hyvin–tarvitset vielä harjoittelua–et vielä saavuttanut tavoitteita) on kokemuksen perusteella osoittautunut liian jyrkäksi, eikä heikointa arviointikohtaa käytetä (liitteet 3 ja 4). Tämän vuoksi on tarpeen uudistaa arviointiasteikko viisiportaiseksi, jolloin sen

kaikki arvioinnin portaat ovat aidosti käyttökelpoisia (osaat erinomaisesti–osaat hyvin–osaat kohtalaisesti–osaat vähän–et saavuttanut tavoitteita).

Oppilaan osaamista arvioidaan aina suhteessa opetussuunnitelman tavoitteisiin. Kunkin lukuvuoden päättyessä oppilaalle annetaan lukuvuositodistus, jota varten tehdään summatiivinen kokonaisarviointi siitä, missä määrin oppilas on kyseisenä lukuvuonna saavuttanut tavoitteet opinto-ohjelmaansa kuuluvissa oppiaineissa. Oppiaineen pilkkomisesta osatavoitteisiin todistuksessa luovutaan. Näin ollen äidinkielenä ja matematiikasta annetaan jatkossa vain yksi arvosana ilman osataitoihin jakamista. Sama koskee myös käyttäytymisen arviointia.

Opetussuunnitelmasta johdetut Lahden perusopetuksen käyttäytymisen arvioinnin kriteerit ja arviointiasteikko

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan perusopetuksessa tulee ohjata ja myös arvioida oppilaan käyttäytymistä. Käyttäytymiseen ja arvostavaan vuorovaikutukseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen on osa koulun kasvatustehtävää. Käyttäytymisen kokonaisuutta voidaan arvioida seuraavien osataitojen avulla: hyvien tapojen noudattaminen, sääntöjen ja ohjeiden noudattaminen, muiden ihmisten ja ympäristön huomioon ottaminen, asiallinen ja tilannetietoinen käyttäytyminen. Nämä osa--alueet on tarkemmin kuvattu kaupungin verkkosivuilla. Käyttäytymiselle asetettujen tavoitteiden lisäksi luokkayhteisöissä kerrataan säännöllisesti koulun järjestyssäännöt, jotka ohjaavat oppilaan asiallista ja muita huomioivaa käyttäytymistä.

Koulut kirjaavat vuosisuunnitelmiinsa, miten käyttäytymisen tavoitteet ja arviointikriteerit viestitään oppilaille ja huoltajille. Kasvatuskeskusteluissa oppilaita ohjataan asettamaan omalle käyttäytymiselleen tavoitteita. Liitteissä 5 ja 6 on kirjattu opetussuunnitelman edellyttämä paikallinen kuvaus käyttäytymisen

osataidoista ja arvosanan muodostumisen kriteerit. Päivitetty ja yhtenäistetty käyttäytymisen ohjeistus on kuvattu liitteessä 7.

Edellä kuvattujen paikallisten täsmennysten ja muutosten tarkoituksena on vahvistaa lahtelaisen perusopetuksen avointa toiminta- ja arviointikulttuuria valtakunnallisten tavoitteiden edellyttämällä tavalla.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi perusopetus, Piira Heli

Saresma Kirsikka

Peruskoulut